

Vereniging Vrienden van Frankendael

Nieuwsbrief Vrienden van Frankendael

Nu de sneeuw opnieuw aan het smelten is, is het de hoogste tijd voor een verlate nieuwjaarswens van de Vrienden van Frankendael. Dit is de derde digitale nieuwsbrief van de vereniging. We willen u graag op de hoogte houden van wat er in en rondom het park gebeurt. In deze nieuwsbrief ook onze **verantwoording over 2012**, die we net als vorig jaar in beknopte vorm presenteren (het is dus een *bewaarnummer!*). We nodigen u van harte uit voor de algemene ledenvergadering, op woensdag 29 mei. Tegen die tijd ontvangt u de uitnodiging met agenda (inclusief financieel verslag en begroting).

*De vrienden waar we geen mailadres van hebben, bezorgen we natuurlijk thuis een brief op papier. We vinden het belangrijk dat alle leden goed worden geïnformeerd, en dat we elkaar tijdig weten te vinden.

Welkom nieuwe leden!

Bent u in de afgelopen periode lid geworden? Een hartelijk welkom. We zijn blij dat het ledenaantal nog steeds groeit, de laatste stand is 254. Als ú mensen spreekt die het park een warm hart toedragen: vraag ze lid te worden. Daarmee geven zij steun aan de instandhouding van ons bijzondere park, en weten wij nog beter namens en met welke buurtbewoners en gebruikers wij ons inzetten voor het park.

Ontwikkelingen in en om het park in 2012

Deze karper is in de zomer van 2012 gevangen aan de waterkant van de Middenweg (hij is weer terugzet).

Foto: Marion van der Blik

Langs de Nobelweg, naast de volkstuinten Klein Dantzig, is de beschoeiing verbeterd.

Nog steeds te zien: diep graaf- en constructiewerk langs de Hugo de Vrieslaan, ter hoogte van de schoolwerktuinen. Dit heeft te maken met de vernieuwing van een hoofdgasleiding.

De kastanjes langs het slingerpad, midden in het park, hebben te lijden van een schimmelziekte. Vervanging is onvermijdelijk. Overleg is nog gaande over de keuze van de meest geschikte bomen.

De grotere en diepere waterpartijen in het park zijn in 2012 grondig schoon gebaggerd. Het was een grote klus, met zwaar materieel. Een paar weken leek het wel alsof het hele park weer op de schop ging. Nu, een paar maanden later, kunnen we zien dat de oevers weer hun natuurlijke uiterlijk terug hebben. Minder zichtbaar, maar minstens even belangrijk is dat de doorstroming door de verschillende waterlopen behoorlijk is verbeterd.

Foto: Jacqueline Rijken

Kent u het bankje van Theo, net voorbij de ophaalbrug? Het moest het een tijd zonder bordje doen, maar een nieuw bordje houdt de herinnering aan Theo van Gogh nu weer levend.

In het voorjaar is de begroeiing in de berm langs de Hugo de Vrieslaan hardhandig gesnoeid. Ruwer dan de Vrienden lief was: bijna alle struiken tot op de bodem weggehaald, evenals de over het water hangende takken bij de ijsvogelwand tegenover de heemtuin. We hebben het stadsdeel dringend gevraagd om de aannemer dit werk een volgende keer aanzienlijk zorgvuldiger te laten doen. Een verontruste bezoeker meldde onlangs dat het lijkt alsof braamstruiken nu de overhand gaan krijgen. We houden het in de gaten.

Langs de Lindenlaan zijn een paar jonge linden omgewaaid. Ze zijn al vervangen.

Foto: Jacqueline Rijken

In de heemtuin is op alle paden een laag zogenaamde kleischelpen aangebracht. De paden waren dringend aan een opknappbeurt toe; bij nat weer waren ze ook nauwelijks meer te belopen. Ook bij deze klus moest zwaar materieel worden ingezet. Maar het is (bijna!) altijd weer geruststellend om te zien hoe snel de begroeiing zich herstelt. Ook gerustgesteld is die ene bezoeker die ons na het storten van de kleischelpen verweet dat we hadden ingestemd met het leggen van beton (!) in de heemtuin. Kleischelpen zijn gelukkig geen beton, maar een puur natuurlijk product.

Foto: Jacqueline Rijken

De ronde peuterspeeltuin moest een tijdje afgesloten worden, omdat een van de ijzeren banden om de schoorsteen (die van de ooievaars) naar beneden was gekomen. Nu staat de schoorsteen al weer een tijd ingepakt in een groen net, in afwachting van het veilig zekeren van alle ijzeren banden.

Foto: beeldbank.amsterdam.nl

Foto: Jacqueline Rijken

Al in 2011 vertelde Bas van Vliet het verhaal van het ‘kopje van Linnaeus’. Boven de hoofdingang van het Huize Frankendael hing een buste van Linnaeus. Van 1882 tot 1894 bevond zich in het huis Tuinbouwschool Linnaeus. Op een gegeven moment zijn de leerlingen in opstand gekomen tegen de leraren en hebben uit baldadigheid de buste eraf gesloopt. Zou het beeld in ere hersteld kunnen worden?

Met hulp van het stadsdeel hebben we weer kunnen vaststellen welke de drie ‘nationaal monumentale bomen’ zijn in de Springertuin (het bomenrijke deel tussen Huize Frankendael en De Kas). Het zijn een Oostenrijkse eik en een Blauwe ceder, beide geplant in 1900, en een Oostenrijkse den die al in 1880 is neergezet. Als Vrienden willen we er voor zorgen dat deze eerbied-

waardige en bijzondere bomen een naamplaatje krijgen.

Onbetrouwbare vloerdelen in de houten bruggen zijn vervangen. Prettig idee, vinden de Vrienden, dat de bruggen weer een tijdje meekunnen. Op den duur valt aan volledige vervanging van de bruggen echter niet te ontkomen.

Vrienden van Frankendael & andere parkpartners

Op initiatief van het stadsdeel (de ‘parkenmanager’) kwamen in 2012 twee keer alle clubs en ondernemers bij elkaar die met het park te maken hebben. Zo leren we elkaar beter kennen en kunnen we zien hoe we er samen aan kunnen werken dat het park blijft zoals het bedoeld is. Ook voor de Vrienden, al actief voor het park sinds 1990, zijn dit nuttige bijeenkomsten. Met de scouting, de horeca in het park, de volkstuinen, de schoolwerktuinen, Huize Frankendael, de Pure Markt.

De Huize Frankendael Foundation (www.frankendaelfoundation.nl) legt zich op verschillende manieren toe op de relatie tussen hedendaagse kunst en ontwikkelingen in de samenleving. Als Vrienden maakten we kennis met de nieuwe enthousiaste directeur van de Foundation: Nathanja van Dijk. Haar voorgangster, Jacqueline Grandjean, werd vorig jaar directeur van de Oude Kerk, waar we haar hartelijk mee hebben gelukgewenst.

Op dit moment is in Huize Frankendael de expositie te zien van de Belgische kunstenares Nel Aerts. Gratis toegankelijk op zondag, van 12.00 tot 17.00 uur. Op zondag zijn er ook rondleidingen door het huis en de stijltuin, om 14.00 uur. Vrienden van Frankendael betalen € 3 voor de rondleiding (in plaats van € 5), op vertoon van deze nieuwsbrief.

Als Vrienden van Frankendael doen we ook een paar keer per jaar mee aan het Amsterdams Parkenoverleg. Veel Amsterdamse parken kunnen zich verheugen in al lang bestaande of jonge vriendenverenigingen. In het parkenoverleg wordt kennis en ervaring uitgewisseld.

De evenementendiscussie had ook een onbedoeld gevolg. Omwonenden van het Oosterpark die meer dan genoeg hebben van de grootschalige en luidruchtige evenementen in 'hun' buurtpark hebben de 'Vereniging Vrienden van het Oosterpark' (www.vriendenvanhetoosterpark.nl) opgericht. Wij hebben ze van harte verwelkomd, en zullen kijken of we iets voor elkaar kunnen betekenen. Rond het Oosterpark wonen overigens ook vrienden van Frankendael. Die blijven natuurlijk gewoon vriend van ons eigen Frankendael, maar willen zich daarnaast misschien ook aansluiten bij de Oosterparkers.

Vrienden & stadsdeel Oost

In de vorige nieuwsbrieven hebben we u uitvoerig bericht over de evenementennota die het stadsdeel aan het opstellen was, en over de gevolgen daarvan voor onder meer de parken van Oost. De nota is vorig najaar, op 18 september, door de stadsdeelraad besproken en vastgesteld, met een aantal aanpassingen. We hebben als bestuur bij de commissie en de raad ingesproken, onder het motto "Geen kabaal in Frankendael". Onze stellingname is overgenomen: het aantal evenementen per jaar moet beperkt moet blijven, de Pure Markt moet meetellen als evenement, en voor evenementen met meer dan 2.000 bezoekers is géén plaats is in Park Frankendael.

In 2011 is het bestemmingsplan voor het park opnieuw vastgesteld. Voorjaar 2012 bleek opeens dat in dat bestemmingsplan het stuk waar evenementen zouden mogen plaatsvinden 'ambtelijk/technisch' behoorlijk was verruimd. Hierover hebben we hard aan de bel getrokken, tot aan de Raad van State. Wethouder Reuten heeft zwart op wit aangegeven dat de verruiming uitsluitend bedoeld is voor de Pure Markt.

Ook heeft het stadsdeel in haar nota opgenomen dat betrokkenen bij de parken mee moeten kunnen beslissen over de toewijzing van evenementen. Hiervoor is een 'pilot' opgezet, waar wij als Vrienden aan mee doen. Tot nu toe zijn er overigens nog geen plannen aangemeld voor nieuwe evenementen in ons park - afgezien natuurlijk van de Pure Markt.

Het bestuur heeft een nuttige rondwandeling door het park gemaakt met Els Corporaal, de ecooloog van het stadsdeel. Van haar leerden we onder andere waarom er geen ringslangen in Park Frankendael zijn, en dat de ijsvogelwand het zonder ijsvogels moet doen. Of heeft iemand intussen weer eens een ijsvogel gesignaleerd?

Ijsvogels foto: www.frankaslothouber.nl

Lid van facebook? Meld je aan bij 'Vrienden van Frankendael'.

Verantwoording bestuur over het jaar 2012

In 2011 stelde de ledenvergadering zeven actiepunten vast, die we de afgelopen twee jaar hebben uitgevoerd. Hieronder laten we u weten wat ermee gedaan is in 2012.

① Optreden als ogen & oren van het park

We melden regelmatig aan het stadsdeel wat we tegenkomen in het park: handhaving van de wilgenbootjes, reparatie van de waterpomp of van klimhuisjes in de natuurspeeltuin. Net als in 2011 hebben we ons ingezet om het netwerk rondom Park Frankendael verder op te bouwen.

② Gerichte en bescheiden inzet van vrijwilligers mogelijk maken

In 2012 hebben we de lijn doorgezet om lichte werkzaamheden met vrijwilligers te organiseren voor het in goede staat houden van het park. Begin maart hebben we met een groep van ruim twintig buurtbewoners de wilgen gesnoeid in de natuurspeeltuin. Dankzij een waarderingssubsidie van het stadsdeel konden we iedereen onthalen op gebak en lekkere broodjes. Twee keer hebben we met vrijwilligers meegewerkt aan schoonmaakacties, op de landelijke opschoondag (10 maart) en op de 'keep it clean day' (21 september, met enthousiaste hulp van leerlingen van de 5de Montessori basisschool). Alle drie de dagen waren georganiseerd in overleg met de beheerder van het park (stadsdeel).

③ Op peil brengen en houden van publieksvoorzieningen

Al in 2011 hoorden we van bezoekers van het park dat zij (onder andere) graag een paar water tappunten in het park zouden willen en een eenvoudige toiletvoorziening. Bij het stadsdeel hebben we dit ook steeds naar voren gebracht. En met succes: op 10 oktober, de dag van de duurzaamheid, is het eerste watertappunt in park Frankendael geopend - met veel dank aan Intratuin, die deze watertapper heeft gesponsord! Zie <http://jointhepipe.org/nl> voor meer informatie.

④ Afspraak maken met het stadsdeel over beheersvorm waarin ook de Vrienden een formele plek hebben

De Vrienden voeren nu met vaste regelmaat overleg met het stadsdeel over beheer, onderhoud, handhaving, en nieuwe ontwikkelingen. In 2012 stond de evenementennota hoog op onze agenda. We hebben er met de wethouder, met de politieke fracties en met de ambtenaren over gesproken. Bij de commissie en de raadsvergadering op 8 september heeft onze voorzitter ingesproken. Zie pagina 4 in deze nieuwsbrief.

Tijdens een buurtbijeenkomst over de toekomst van de Watergraafsmeer en Park Frankendael (12 maart) hebben we aangedrongen op – onder meer – beter toezicht, goed luisteren naar de bezoekers, en toevoeging van (eenvoudige) voorzieningen, zoals een watertappunt, toilet, en mobiele laagdrempelige horeca in de zomermaanden.

Met stadsdeelwethouder Nevin Özütok heeft het bestuur gefilosofeerd over de beheersvorm van het park. Zelfs viel het woord 'mede-eigenaarschap'. Er zijn nog geen concrete afspraken gemaakt; als Vrienden van Frankendael moeten we ook niet meer claimen dan we waar kunnen maken. Onze positie als vaste gesprekspartner van het stadsdeel staat intussen wel buiten kijf.

⑤ Plan ontwikkelen voor de te zijner tijd vrijkomende particuliere woning in het hart van het park

In 2011 is op aandringen van de Vrienden deze woning opgenomen in het bestemmingsplan als een mogelijke locatie voor een natuur- en milieu-educatief centrum (nmeec) in de toekomst. Afgelopen jaar hebben we een concrete start gemaakt met het voorbereiden van plannen hiervoor. Maar omdat de woning voorlopig nog gewoon als woning dienst doet, willen we met voorzetten voor dergelijke plannen nog niet naar buiten treden. Duidelijk is wel dat de Vrienden kunnen voortborduren op een besluit van het stadsdeel uit 2004 (toen was het nog het stadsdeel Oost-Watergraafsmeer) dat de totstandkoming van zo'n nmeec, liefst in combinatie met laagdrempelige horeca, zou moeten worden bevorderd.

⑥ Plannen ontwikkelen voor enkele kleinschalige (culturele) evenementen

Als vereniging zijn we druk bezig geweest met het tegenhouden van grootschalige evenementen. Gelukkig was 2012 toch een jaar met heel wat evenementen die juist wél pasten bij de schaal en het karakter van het park, zelfs zonder dat wij daar zelf de hand in hadden:

- Zeven Pure markten.
- 2012 Jaar van de buitenplaatsen (Huize Frankendael is de enige nog bestaande buitenplaats in Amsterdam) Op de website: www.buitenplaatsen2012.nl is nog veel te vinden over andere buitenplaatsen in de rest van het land.
- 29 maart. Heropening van de wilgenbootjes, gesponsord door Waternet e.a., met het Weespertrekvaartmannenkoor (www.weespertrekvaartmannen.nl) en de stadsdeelwethouder die met een bijslag de wilgenboten herdoopte.
- 3 juni. 'Verhalen vertellen in het park', tijdens de Dag van het Park, door Placemakers. Op speciale 'boekenmeubels' vertelden liefhebbers van het park Frankendael over de heemtuin en over de geschiedenis van het park. Op diverse locaties stonden paaltjes met QR codes, waar je via je 'smartphone' en bijhorende 'app' kon luisteren naar nog meer verhalen.
- 17 en 18 augustus. 'Kees en Koos Kwamen Kamperen', kindervoorstelling in het slotweekend van de Kees & Koos Theaterweken.

Foto: Ivonne Tilmans

- Ooievaars ringen (met de Ooievaarsproject Amsterdam en De Gezonde Stad), met een hoogwerker naar de top van de schoorsteen. Twee jonge ooievaars werden geringd, en toegestroomde kinderen mochten de ooievaartjes een naam geven.
- 9 september. Het 'Verhaal van Park Frankendael', gepresenteerd door het bestuur van de Vrienden, als onderdeel van de dag van Open Monumenten Dag (thema: monument in het groen)
- 10 oktober. Feestelijke ingebruikname van watertapper 'Join the pipe' (let op: in maart 2013 komt een nieuwe 'pipe' in het Flevopark, in samenhang met de Wereld-Waterdag).

Andere zaken waarmee de vereniging actief is geweest en die een vervolg hebben:

- 4 juni. Algemene ledenvergadering, met spreker: bomendeskundige Henk Werner van Pius Floris.
- Uitgave en verspreiden van twee nieuwsbrieven.
- 30 april en 28 mei. Vrienden stonden weer met een kraam op het Bredewegfestival/Koninginnedag en (eind mei) in het park om leden te werven en om informatie te geven over het park.
- Stap voor stap verbeteren en verder invullen van de website
- Stug maar langzaam doorgaan met het ordenen en ontsluiten van het archief van (al bijna) een kwart eeuw Vrienden van Frankendael (met dank aan ons lid de heer Monsees, die veel weet en veel documentatie over het park heeft).

Samenvattend: weer wat stapjes gezet. Bij de ledenvergadering op 29 mei a.s. zal het bestuur een bijgesteld actieplan voorstellen.

Wie zijn wij ? Wat doet ú ?

Als we het in deze nieuwsbrief hebben over 'wij', dan bedoelen we daarmee de vijf bestuursleden van de Vrienden (zie namen op blz. 8).

Gelukkig staan we niet helemaal alleen. Maar zonder u, zonder actieve leden, stelt de Vereniging Vrienden van Frankendael echter niets voor. Daarom:

VIJF VERZOEKEN

- (1)** Betaal uw contributie, ook nog die over 2012. € 8,50 per jaar, of meer. Zie de brief van de penningmeester op blz. 9.
- (2)** Breng nieuwe leden aan. De macht van het getal werkt, dat bleek ook bij de evenementendiscussie.
- (3)** Bedenk hoe u ons kunt helpen met kleine klusjes, of vraag suggesties aan ons. Levendig maken en houden van de website, meewerken aan een leesbare nieuwsbrief, archief opruimen op een donkere winterdag, enzovoort. Ook zijn wij nog steeds op zoek naar iemand die het bestuur kan versterken met zijn of haar kennis van ecologie en van flora en fauna.
- (4)** In komende jaren zullen de Vrienden vaker kansen krijgen om iets goeds voor het park te regelen. Zoals het herhaald opknappen van de wilgenbootjes, het verbeteren van informatie, het bevorderen van het soort evenementen dat past bij het park. Daar komen kosten bij kijken die niet uit de bescheiden contributie kunnen worden gehaald. Wie heeft ervaring met of ideeën over fondsenwerving? Uw hulp wordt zéér op prijs gesteld!
- (5)** Ziet u wat bijzonders in het park, een vroege vlinder, een schuwe vogel, een jolige jongleur? Laat het ons weten, liefst met fotootje, en dan zetten wij het graag op de website. En ziet u iets wat niet in het park hoort? Ook dat willen we weten!

Agenda voorjaar 2013

Op www.vriendenvanfrankendael.nl ziet u steeds de meest actuele agenda van de VvF en vindt u nog meer informatie over de geplande activiteiten. Doet u mee? Stuur een e-mail naar vriendenvanfrankendael@gmail.com

---

Zaterdag 9 maart:	Landelijke opschoondag. Doet u mee?
-------------------	-------------------------------------

Maandag 11 maart:	De wilgenbootjes worden klaar gemaakt om weer een seizoen lang de herinnering aan de Slag in de Watergraafsmeer levend te houden. Stadsdeel Oost biedt dit aan.
-------------------	---

Zaterdag 16 maart:	Wilgen snoeien in de natuurspeeltuin. Doet u mee? Zie pagina 5 in deze nieuwsbrief over wilgensnoei in 2012.
--------------------	--

Zondag 31 maart:	Pure Markt
------------------	------------

Zondag 28 april:	Pure Markt
------------------	------------

Dinsdag 30 april:	Koninginnedag op de Bredeweg en Hogeweg. De Vrienden staan er met een kraam. Doet u mee?
-------------------	--

Zondag 5 mei:	Bijzondere Pure Bevrijdings Markt, en Bevrijdingslunch
---------------	--

Zondag 26 mei:	Pure Markt. De Vrienden staan er met een kraam. Doet u mee?
----------------	---

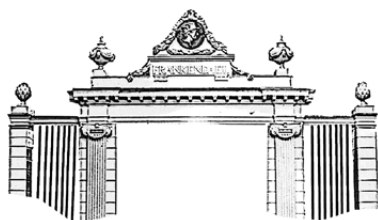

Woensdag 29 mei:	Jaarvergadering Vrienden van Frankendael
------------------	--

Uitnodiging

Op woensdag 29 mei 2013, 20.00 uur, vindt de ledenvergadering plaats van de Vereniging van Vrienden van Frankendael. Plaats: Huize Frankendael, Middenweg 72.
Alle leden zijn van harte uitgenodigd. Agenda volgt.

Vereniging Vrienden van Frankendael

Opgericht 1989

Bestuur:

Henk van Leeuwen - voorzitter
Helmi Wakkie - penningmeester
Marion van der Blik
Sander Alkema
Jacqueline Rijken

vriendenvanfrankendael@gmail.com
www.vriendenvanfrankendael.nl

Telefoon: 06 33761103 of 06 24723235

Vereniging Vrienden van Frankendael
ING-bank 609 35 78

Bericht van de penningmeester

Het bestuur van de Vereniging Vrienden van Frankendael hoopt dat u in 2013 weer veel van Park Frankendael kunt genieten, en dat we als Vrienden weer veel activiteiten kunnen ondernemen. Denk daarbij aan de macht van het getal: hoe meer betalende leden, hoe sterker we staan.

Helaas moet de penningmeester constateren dat een groot deel van onze leden de contributie over 2012 nog niet betaald heeft. Ik wil u dan ook dringend verzoeken uw contributie over 2012 nu over te maken: €8,50 of meer. En dan is het wél zo plezierig als u ook al vast voor 2013 betaalt. Vermeldt u dan duidelijk dat het om die twee jaren gaat?

Ons bankrekeningnummer (IBAN) is NL96 INGB 0006 0935 78, t.n.v. vereniging Vrienden van Frankendael.

Graag wijs ik u nogmaals op de mogelijkheid om de Vereniging een incassomachtiging te verstrekken voor het innen van de contributie.

Dat is voor beide partijen veel makkelijker. Het machtigingsformulier treft u aan bij deze nieuwsbrief, of kunt u downloaden van onze website. Let op: machtigingen die nu worden verstrekt gaan pas in voor het contributiejaar 2014, en gelden dus niet voor de contributie 2013. Die contributie is intussen al geïnd bij die leden die ons al een machtiging hebben gegeven.

Wat ook kan: bij uw eigen bank een automatische periodieke overschrijving regelen. Uw bank kan u daar mee verder helpen.

Het is, ten slotte, goed te weten dat wij als vereniging een ANBI status hebben. Dit betekent dat u uw contributie of extra gift kunt aftrekken van de belasting.

Graag hopen wij uw bijdrage spoedig te ontvangen.

Vriendelijke groet,
Helmi Wakkie, penningmeester

Transvaalstraat 65-D
1092 HD Amsterdam